

Agatha
Christie

ÖLÜNÜN
MALİKANƏSİ

İngilis dilindən tərcümə edən:

Vüsalə Muxtar

qanun nəşriyyatı

*Agatha
Christie*

**DEAD MAN'S
FOLLY**

Məşhur belçikalı xəfiyyə Puaro köhnə tanışı detektiv yazar Ariadna Oliverin çağırışı ilə səhnələşdirilmiş bir cinayət oyununu izləmək üçün Devondakı tarixi malikanəyə gedir. Hazırlıqlar zamanı yazıçı hiss edir ki, bu oyun həqiqi bir cinayət üçün alət ola bilər. Bu səbəbdən Puaronu köməyə çağırır. Yazıçının şübhələri özünü doğruldur və qurban rolunu oynamağa seçilmiş qız öldürülür.

Puaro Ariadna Oliverin quruluş verdiyi oyunun süni ipucları arasından həqiqi ipuclarını ayırd etmək üçün yorulmadan səy göstərir.

“Masadakı kartlar” kitabında olduğu kimi Aqata Kristinin bu iki məşhur obrazı əvvəldən axıradək cinayətin açılmasında iştirak edir. Ariadna Oliverin obrazında öz prototipini yaradan Aqata sevimli qəhrəmanın möhtəşəm intuisiyası ilə bu dəfə də oxucularını məmnun edir.

Agatha Christie DEAD MAN'S FOLLY
Aqata Kristi ÖLÜNÜN MALİKANƏSİ
Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2024, 240 səh.

Janr: fiction/roman/detektiv
Ölçü: 130x200 mm
Cild: yumşaq
Çapa imzalandı: 28.02.2024

Naşir: Şahbaz Xuduoğlu
Tərcüməçi: Vüsalə Muxtar
Redaktor: Yeganə Kərimzadə
Korrektorlar: Şəms Adil
Ülviyyə Emin
Texniki redaktor: Aygül Yelmarlı
Mətn dizaynı: Aytac Abdul
Qapaq dizaynı: Rafael Qasım

Qanun Nəşriyyatı
İstanbul Copyright Awards-ın qalibi
Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76
Tel.: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18
Mobil: (+994 55) 212-42-37
e-mail: info@qanun.az
www.qanun.az
www.fb.com/Qanunpublishing
www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-040-8

© Qanun Nəşriyyatı, 2021; 2024
Dead man's folly © 1956 Agatha Christie Limited. All rights reserved. AGATHA CHRISTIE are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and/or elsewhere. All rights reserved.

Bu kitabın Azərbaycan dilinə tərcümə və yayım hüquqları Qanun Nəşriyyatına məxsusdur. Kitabın təkrar və hissə-hissə nəşri "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa ziddir.

*Peggi və Hamfrey Trevelyana
ithaf olunur.*

BİRİNCİ FƏSİL

I

Telefon zənginə Puaronun bacarıqlı katibəsi xanım Lemon cavab verdi. O, əlindəki qeyd dəftərçəsini bir kənara qoyub, dəstəyi qaldıraraq ifadəsiz bir səsle “Trafalqar 8137” dedi.

Erkül Puaro kresloda əyləşib arxaya söykənərək gözlərini yummuşdu. Fikirli-fikirli barmaqları ilə masanı döyəcələyirdi. Eyni zamanda da katibəsinə diktə etməkdə olduğu məktubun yerdə qalan hissəsini necə yazdıracağını düşünürdü.

Xanım Lemon dəstəyi əli ilə qapadaraq asta səsle soruşdu:

– Siz Devondan, Nasekomb qəsəbəsindən zəng gözləyirdiniz?

Puaro qaşlarını düyünlədi. Eşitdiyi ünvan ona tanış gəlmirdi.

– Zəng edən kimdir?

Xanım Lemon dəstəyi ağzına yaxınlaşdırdı.

– Nə? Ar...reyd? – tərəddüdlə soruşdu. – Ah, anladım – soyadınızı bir daha təkrar edə bilərsinizmi?

Yenidən Erkül Puaroya tərəf dönüb dedi:

– Xanım Ariadne Oliverdir.

Erkül Puaro heyrtlə qaşlarını çataraq xanım Oliveri gözünün önündə canlandırdı; küləyin dağıtdığı çallaşmış saçlar, qartal dimdiyinə bənzəyən burun və üzündəki amirano ifadə...

Ayağa qalxaraq xanım Lemondan dəstəyi aldı. Təkəbbürlü səslə:

– Danışan Erkül Puarodur, – dedi.

– Danışan şəxsən cənab Erkül Puaronun özüdür? – operator şübhəli səslə soruşdu.

Puaro isə danışanın şəxsən özü olduğunu vurğulayaraq operatoru əmin etdi.

– Sizi Erkül Puaroya bağlayıram, – operatorun nazik səsi eşidildi.

Qızın nazik, zil səsi qalın gur səslə əvəzləndiyinə görə Puaro dəstəyi qulağından bir az aralamalı oldu.

– Cənab Puaro danışan, həqiqətən də, sizsiniz? – xanım Oliver soruşdu.

– Elədir ki var, madam.

– Mən xanım Oliverəm. Bilmirəm, məni xatırlayırsınız, yoxsa?..

– Əlbəttə, xatırlayıram, madam. Sizi xatırlamamaq mümkündürmü?

– Bəzən unudurlar, – xanım Oliver dedi. – Əslində, gözlədiyimdən daha çox unudurlar. Çox dəyişkən biri olduğumu düşünürəm. Bəlkə də, tez-tez müxtəlif saç düzümləri etdiyim üçün məni tanıya bilmirlər. Nə isə... bunun mövzuya aidiyyəti yoxdur. Ümid edirəm, sizi işinizdən ayırmadım.

– Yox, yox, qətiyyəən narahat etmədiniz.

– Çox şükür, mən də sizi işinizdən ayırmaq istəmirdim. İş ondadır ki, sizə ehtiyacım var.

– Mənə ehtiyacınız var?

– Bəli, elə bu dəqiqə. Təyyarə ilə gələ bilərsinizmi?

– Təyyarə ilə səyahət etməyi xoşlamıram. O dəqiqə xəstələnirəm.

– Mən də eləyəm. Nə isə, onsuz da vaxt baxımından təyyarə ilə qatar arasında elə bir fərq yoxdur. Bura ən yaxın hava limanı Eqzeterdədir. Eqzeter də buradan millərlə uzaqdadır. Ona görə də elə qatarla gəlin. Saat on ikidə Paddingtondan Nassekombə gələn qatarla gələ bilərsiniz. Həmin qatara rahatlıqla çata bilərsiniz. Əgər saatım düz işləyirsə, sizin qırx beş dəqiqə vaxtınız var. Təəssüf ki, mənim saatım da heç vaxt düz işləmir.

– Madam, bəs siz haradasınız? Nə olub?

– Nassekombə qəsəbəsində Nasse malikanəsindəyəm. Stansiyanın qarşısından sizi götürmək üçün maşın və ya taksi göndərəcəyəm.

– Bəs sizin nə üçün mənə ehtiyacınız var? Nə olduğunu niyə demirsiniz? – Puaro əsəbi səslə soruşdu.

– Telefonları elə pis yerə qoyurlar ki... – xanım Oliver dedi. – Burada da dəhlizə qoyublar, adamlar yanımdan söhbət edə-edə keçirlər, ona görə dediklərinizi yaxşı eşidə bilmirəm. Ancaq sizi gözləyirəm. Əminəm ki, sizi göruncə hər kəs çox həyəcanlanacaq. Hələlik.

Telefonun o biri başında dəstəyin sərt səslə qoyulduğu, ardınca isə xəttin kəsildiyini bildirən səs eşidildi.

Puaro çaş-baş halda dəstəyi yerinə qoyub dodağının altında nəsə mızıldandı. Xanım Lemon əlində qələm, so-

yuqquanlılıqla gözləyirdi. O, telefon zəngindən əvvəlki son cümləni ifadəsiz bir şəkildə oxudu.

–...cənab, icazə verin, sizə bəyan edirəm ki, irəli sürdüyünüz fərziyyə...

Puaro əlini havada yellədirək qızı susdurdu.

– Xanım Oliver idi, – o dedi. – Ariadne Oliver, detektiv əsərlər yazan qadın. Kitablarını oxumuş olarsınız... – Ancaq xanım Lemonun uydurma cinayətdən bəhs edən detektiv romanları sevmədiyini və yalnız inkişaf etdirici kitablar oxuduğunu xatırlayıb susdu. – O məni bu gün, elə bu dəqiqə Devona çağırır, – saatına baxaraq davam etdi, – otuz beş dəqiqəm var.

Xanım Lemon narazılıqla qaşlarını qaldırdı.

– Çata bilərsiniz. Bəs nə üçün çağırır?

– Yaxşı sualdır. Orasını mən də bilmirəm. Demədi.

– Qəribədir. Bəs nə üçün demədi?

– Çünki, – Erkül Puaro fikirli-fikirli dedi, – qorxdu ki, onu eşidərlər. Bəli, bunu açıq-aşkar bəlli etdi.

– Düzü, bu lap ağ oldu, – xanım Lemon Erkül Puaronu müdafiə edərək donquldandı. – Sizin kimi iş-güc adamının səbəbsiz yerə qaça-qaça gedəcəyini necə düşünə bilirlər?! Həmişə rəssamlarla yazıçıların əhli-kef adamlar olduğunu fikirləşmişəm. Həqiqətən də, elədirlər, məntiqli ola bilmirlər. Zəng edib ona teleqram göndərtdirəm? *Londondan çıxma bilmədiyim üçün təəssüf edirəm.* Belə bir şey...

Əlini telefona uzatdı. Ancaq Puaronun səsi ona mane oldu.

– *Du tout!*¹– o dedi. – Əksinə, dərhal taksi çağırmağınızı rica edirəm, – səsini yüksəltdi. Balaca çamadanıma bir-iki vacib əşyaları qoy. Həm də cəld ol. Qatara çatmalıyam.

¹ Fransızca nida sözü: heç də.

II

Üç yüz qırx kilometrlik yolun iki yüz səksən kilometrini sürətlə qət edən qatar son əlli kilometrə sürətini azaldaraq Nassekomb stansiyasına daxil oldu. Qatardan yalnız bir sərnəşin düşdü – Erkül Puaro. O, qatarla platforma arasındakı boşluğa diqqətlə baxdıqdan sonra atlayıb platformaya keçib, ətrafına göz gəzdirdi. Qatarın digər ucunda hambal yük vaqonundan onun çamadanını düşürdü. Puaro çamadanını götürüb platforma boyunca çıxışa doğru gedərək biletini təhvil verib stansiyadan ayrıldı.

Böyük bir Humber¹ stansiyanın qarşısında onu gözləyirdi. Uniformalı sürücü yaxınlaşaraq nəzakətlə dedi:

– Cənab Erkül Puaro?

Sonra Puaronun çamadanını ondan götürərək maşının qapısını açdı. Stansiyadan uzaqlaşaraq dəmiryolu körpüsünün üstündən keçib hər iki tərəfində ağaclar olan yolla irəlilədilər. Sonra sağ tərəfdəki ağaclar asta-asta seyrəlib, gözəl bir çay mənzərəsi açılmaqda idi. Çayın arxasından mavi dumana bürünmüş təpələr görünürdü. Sürücü maşını bir kənardə saxlayıb dedi:

– Bu Helm çayıdır. Uzaqda görünən isə Dartmoordur².

Puaro başa düşdü ki, bu mənzərəyə heyranlığını bildirməlidir. O da dodaqaltı mızıldanaraq bir neçə dəfə: “*Magnifique!*”³ – dedi. Əslində, təbiətin təbii gözəlliyi onu o qədər də cəlb etməzdi. Səliqə ilə salınmış bir bağçanı və ya

¹ 1938-1967-ci illərdə Britaniyada istehsal edilmiş avtomobil.

² Britaniyanın Devon bölgəsində milli park.

³ Fransızca möhtəşəm, əzəmətli.